

**Міністерство освіти і науки України,
Мукачівський державний університет,
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

Збірник тез доповідей

I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції

16 квітня 2026 року

МУКАЧЕВО-2026

УДК 001.89:373.2.013:376.013(043.2)

НЗ4

Наукові пошуки молоді в галузі дошкільної та спеціальної освіти: збірник тез доповідей I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (16 квітня 2026 р., Мукачєво) / За заг. Ред. В.В. Іванової. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2026. 153с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «22» квітня 2026 р.)**

Рецензент:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції, у яких висвітлено актуальні напрями розвитку дошкільної освіти в Україні та світі, розкрито сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, проаналізовано психолого-педагогічні аспекти розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних технологій навчання і виховання, а також підготовці фахівців дошкільної та спеціальної освіти у закладах вищої освіти, визначенню основних викликів і перспектив їх професійного становлення.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти, науковцям, педагогічним працівникам, а також усім, хто цікавиться питаннями розвитку дошкільної та спеціальної освіти.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Попович Оксана Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету, Мукачівський державний університет.

Чекан Оксана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Кас'яненко Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

© Мукачівський державний університет, 2026

©Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, 2026

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1	
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	7
<i>Кікало Ліна Василівна, Поляк Юліана Іванівна,</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	7
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i> <i>Матей Євгенія Василівна,</i> ЗДОРОВ'Я ЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (В УМОВАХ СЕНСОРНОЇ КІМНАТИ)	11
<i>Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна</i>	
<i>Огар Наталія Василівна,</i> ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	15
<i>Науковий керівник: Атрощенко Тетяна Олександрівна</i> <i>Сокурєнко Дар'я Федорівна,</i> ВПЛИВ МОВЛЕННЄВОГО СЕРЕДОВИЩА НА РОЗВИТОК АКТИВНОГО СЛОВНИКА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
<i>Науковий керівник: Шевченко Юлія Михайлівна</i>	
<i>Субота Богдана Юрійвна,</i> ОСОБИСТІСНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	21
<i>Науковий керівник: Атрощенко Тетяна Олександрівна</i>	
<i>Царван Катерина,</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	24
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i>	
НАПРЯМ 2	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	29
<i>Бабідорич Тетяна Володимирівна,</i> РОЗВИТОК СЛУХОВОГО СПРИЙМАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	29
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i>	
<i>Данкович Леся Василівна,</i> МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ВЗАЄМОДІЯ ФАХІВЦІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗДО	32
<i>Науковий керівник: Вовчок Вікторія Михайлівна</i> <i>Диусь Каріна Іванівна,</i> ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	35
<i>Науковий керівник: Чекан Оксана Іванівна</i>	

*Матей Євгенія Василівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності А2 Дошкільна освіта
Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачєво*

ЗДОРОВ'Я ЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (В УМОВАХ СЕНСОРНОЇ КІМНАТИ)

Нині однією з найважливіших завдань, що стоять перед спеціалістами освітніх установ, є робота, спрямована на розробку нових здоров'язберігаючих технологій, тому що здорове покоління - це найголовніша цінність будь-якого суспільства і держави. Втілення цього завдання допомагає використання інтерактивного середовища сенсорної кімнати.

Сенсорна кімната, або багатофункціональна кімната психологічного розвантаження, - це «чарівний світ», заповнений різноманітним обладнанням, що допомагає у розвитку та корекції різних сторін психіки людини, незалежно від її віку [1, с.45].

Робота в сенсорній кімнаті може проходити за наступними напрямками:

- релаксаційні тренінги для дітей та дорослих, які зменшують тривожний стан, знижують агресію, навчають саморегуляції;
- використання вправ, спрямованих на активацію та розвиток у дітей дошкільного віку сенсорних функцій: зорового і слухового сприйняття, дотику та просторового сприйняття;
- спілкування, яке має велике значення для загального психологічного розвитку людини, його самооцінки та становлення як особистості.

Вже перші заняття в сенсорній кімнаті показують, який потужний розвиваючий, лікувальний, профілактичний і корекційний потенціал вона містить. Можна тільки дивуватися величезній різноманітності можливостей сенсорної кімнати, виходячи із завдань та вимог, які стоять перед освітніми установами та суспільством.

Комплексні заняття показані дітям надмірно стомлюваним, емоційно виснаженим, непосидючим, запальним, замкнутим, з порушеннями поведінки, затримками психічного та мовного розвитку, а також страждаючим на психосоматичні захворювання. На таких заняттях дітей навчають різних прийомів саморегуляції, що допомагає їм долати емоційну напругу, бар'єри у спілкуванні, краще розуміти себе та інших, дає можливість висловити своє «Я».

Заняття в сенсорній кімнаті сприяють скороченню адаптаційного періоду до умов закладу дошкільної освіти, розвивають особистісні якості, служать профілактичним засобом поведінки дітей, що відхиляється. Вони є сучасними технологіями виховання.

Вправи, що включаються до кожного заняття, дозволяють покращити самопочуття дітей і тим самим створити основу для засвоєння великих обсягів інформації. Наприклад, дихальні вправи заспокоюють, сприяють концентрації уваги; стимулюючі вправи підвищують енергетичний потенціал, та збагачують знання дитини про своє тіло, розвивають увагу, довільність рухів, заспокоюють і врівноважують[3, с.53].

*Оптимізація тону*су - одне з найважливіших завдань занять. Будь-яке відхилення від оптимального тону су може стати як причиною, так і наслідком змін у психічній та руховій активності дитини і негативно позначитися на загальному ході її розвитку.

Заняття, спрямовані на *успішну адаптацію* дітей до умов закладу дошкільної освіти для молодшого дошкільного віку, сприяють скороченню адаптаційного періоду, розвитку пізнавальної сфери та формування патріотичних почуттів на фоні українських народних казок. Що, як не «чаклунство» сенсорної кімнати допоможе зробити казку яскравою, хвилюючою, з чудесами та фантастичними образами?! Магічний вплив інтерактивного середовища створює невидимий міст між дитиною та дорослим, збільшує потенціал процесу виховання, розвиває творче мислення та вміння дивуватися.

Корекційно-розвиваючі заняття для дітей з особливостями розвитку базуються на позитивному впливі музикотерапії, на розвитку та формуванні сенсорно-перцептивних якостей.

Розвиток дітей з розумовою відсталістю йде з великим запізненням. У дошкільний період відзначаються пізніше розвиток мови, утруднення у формуванні навичок самостійності, стереотипні ігрові дії, тобто беззмістовне, одноманітне маніпулювання предметами. Контакт із однолітками у таких дітей епізодичний та нестійкий. Вони рідко запитують: «Що таке?», «Чому?», «Хто це?». В них слабо диференційовані емоції. Заняття в сенсорній кімнаті з цією категорією дітей спрямовані на формування пізнавальної активності та орієнтовної реакції. Схеми занять із дітьми групи «Особлива дитина» у сенсорній кімнаті будуються за індивідуальною моделлю з урахуванням індивідуально-типологічних, психологічних та клінічних особливостей.

Такі заняття сприяють підвищенню стійкості дітей до екстремальних ситуацій, поліпшення концентрації їх уваги, зменшення емоційної напруги, нормалізації гальмівних процесів, що дає дитині можливість управляти своїм емоційним станом, пригнічувати спалахи роздратування та гніву.

Використання простору сенсорної кімнати з метою мотивації здорового способу життя та формування здоров'я . У цьому розділі можна розглядати такі напрями діяльності: профілактику захворювань органів дихання, проведення психологічного розвантаження співробітників ЗДО, навчання дітей правилам пожежної та дорожньої безпеки.

Профілактика захворювань органів дихання є найбільш важко вирішуваним і важливим завданням у дитячих колективах, оскільки дихання впливає на всі фізіологічні процеси, що відбуваються в організмі, на фізичний і психічний стан, розумову діяльність дитини, також цей процес досить тривалий і складний [3, с.56].

Заняття з дітьми проводяться в умовах сенсорної кімнати, чарівне середовище якої дозволяє зробити їх більш цікавими та продуктивними. У їхню структуру тісно вплетені різні види діяльності: дихальні та стимулюючі вправи;

оптимізація тону та навчання релаксації; рухливі ігри під музику; вправи на розвиток загальної та дрібної моторики. Синтез різних видів діяльності підпорядкований одній меті - мотивації здорового способу життя та формуванню здоров'я дитини.

Необхідними стають і заходи щодо проведення психологічного розвантаження співробітників закладу дошкільної освіти, оскільки емоційний і душевний спокій є фундаментом успішного співробітництва з дітьми. Нині через зайнятість батьків діти стали частіше залишатися вдома одні, отримали самостійність, правильно якою ще не вміють розпоряджатися, тому актуальним стає напрямок по навчання дітей правилам пожежної та дорожньої безпеки.

Цікавим рішенням у цій роботі є використання обладнання сенсорної кімнати при проведенні корекційно-навчального тренінгу. Вирішення завдань забезпечення безпечного, здорового способу життя можливо лише при постійному спілкуванні дорослого з дитиною: разом шукаємо вихід зі скрутного становища, разом обговорюємо проблему, ведемо діалог, разом пізнаємо, робимо відкриття, дивуємося. У таких заняттях можуть також брати участь батьки та педагоги [2, с.57]

Виходячи з особливостей психічного розвитку дітей, у дошкільному віці можливо і необхідно закласти основи здорового способу життя, тому що саме в цей період накопичуються яскраві, образні емоційні враження, закладається фундамент правильного ставлення до свого здоров'я.

Література:

1. Гнізділова О. А. Інноваційні здоров'язберігаючі технології в закладах дошкільної освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 3. С. 45–49.

2. Коломієць В. Ю. Сучасні здоров'язберігаючі технології в дошкільному навчальному закладі. *Педагогіка*. 2022. № 1. С. 52–57.

3. Максимова О., Марко Ю. Впровадження оздоровчих технологій в ЗДО. *Перспективи розвитку дошкільної освіти і сучасний образ дитинства* : зб.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>